

**АГЕНЦИЯ
ПО ОБЩЕСТВЕНИ
ПОРЪЧКИ**

ГОДИШЕН ДОКЛАД

2005

ВЪВЕДЕНИЕ

През 2005 г. Агенцията по обществени поръчки (АОП) навлезе във втората година от своето съществуване. Създадена е в края на м. април 2004 г. с цел да подпомага министъра на икономиката и енергетиката при провеждане на държавната политика в областта на обществените поръчки.

Агенцията е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити и се ръководи и представлява от изпълнителен директор, чиито основни правомощия са регламентирани в чл.19, ал.2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП). В своята работа изпълнителният директор се подпомага от администрацията.

АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ

СТРУКТУРА НА АДМИНИСТРАЦИЯТА

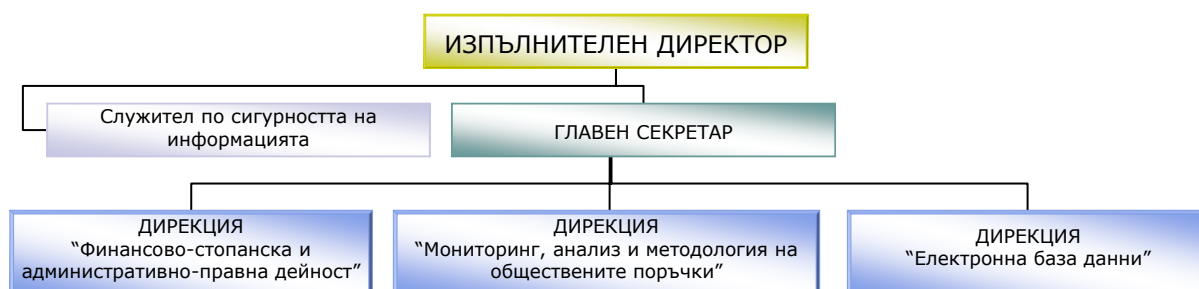
Администрацията на АОП е обща и специализирана според дейностите, които извършва и е структурирана в три дирекции.

Обща администрация:

- Дирекция "Финансово-стопанска и административно-правна дейност" - осигурява технически дейността на изпълнителния директор, на специализираната администрация и на Арбитражния съд към агенцията, както и дейностите по административно обслужване на гражданите и юридическите лица.

Специализирана администрация:

- Дирекция "Мониторинг, анализ и методология на обществените поръчки" – подготвя методически указания, събира и обобщава практиката по прилагането на ЗОП, разработва проекти на нормативни актове в областта на обществените поръчки;
- Дирекция "Електронна база данни" - изгражда и поддържа Регистър на обществените поръчки и интернет страницата на АОП, проучва, изследва и въвежда най-добрите практики при възлагането на електронни обществени поръчки.

Съгласно Устройствения правилник на АОП, общата численост на персонала на агенцията е 38 щатни бройки. Към края на 2005 г. в агенцията работят 35 (тридесет и пет) щатни служители, от които по служебно правоотношение - 30 (тридесет) и по трудово правоотношение - 5 (пет) служители.

Извън утвърдената численост на персонала и на основание ПМС № 66 от 1996 г., за кадрово осигуряване на някои дейности в бюджетните организации, са наети двама служители.

През 2005 г., по програма "Старт в кариерата" на Министерството на труда и социалната политика за заетост на младежи с висше образование в публичната администрация, са назначени двама служители.

В съответствие с изискванията на Наредбата за условията и реда за атестиране на служителите в държавната администрация към 30.11.2005 г. е направена оценка на трудовото изпълнение на 30 служители на агенцията. Около 37 на сто от служителите са получили оценка, според която са надхвърлили изискванията за заеманата длъжност.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА

В цялостната си дейност по осигуряване на технически и програмни средства, агенцията се ръководи от принципа за надеждност и сигурност на работната среда.

В края на 2004 г., в резултат на проведена процедура по ЗОП, в Агенцията по обществени поръчки е доставена необходимата офис техника - персонални компютри, мрежови принтери и мултимедиен проектор.

От началото на годината е създадена оптимална работна среда в агенцията.

Всички работни места са включени към интернет мрежа, организирана е работата им в домейн.

ОБУЧЕНИЯ НА ЕКСПЕРТИ ОТ АОП

Повишаването на знанията и компетентността на служителите заема важно място в провежданата от агенцията политика за развитие и усъвършенстване на административния капацитет в сектор обществени поръчки.

През отчетния период повече от половината от служителите на агенцията са преминали различни видове специализирани обучения в страната и чужбина. По-важните от тях са:

- Правна система на Европейския съюз;
- Oracle 10 g Database;
- Електронно правителство - нормативна регулация. Проблеми и предизвикателства;
- Системи за планиране и управление на обществените поръчки;
- Нарушения при обществените поръчки и рационални решения;
- Европейско законодателство в областта на обществените поръчки и опита на Германия и държавите членки по възлагането и контрола на обществените поръчки;
- Трета международна конференция за обществени поръчки, организирана от членове на Мрежата по обществени поръчки, Любляна, Словения;
- Запознаване с датската система за възлагане на обществени поръчки и обмяна на опит, Дания;

- Семинар по споразумението за държавни поръчки на Световната търговска организация, Женева, Швейцария;
- Семинар по държавни поръчки, предназначени за страните от Централна и Източна Европа и Централна Азия, Истанбул, Турция;
- Работно посещение в Полша;
- Международна конференция на тема "Оспорването в областта на обществените поръчки", Варшава, Полша.

ХАРМОНИЗИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО С ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРИНЦИПИ И ПРАВИЛА В ОБЛАСТТА НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Един от основните приоритети в дейността на агенцията през 2005 г., по повод предстоящото членство на Република България в Европейския съюз, е хармонизиране на националното законодателство с европейските принципи и правила в областта на обществените поръчки.

Със заповед на министъра на икономиката е сформирана работна група за изработване на проект за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки, с цел въвеждане изискванията на новите европейски директиви 2004/17/ЕС и 2004/18/ЕС. Членовете на работната група са основно експерти от АОП, участват и представители на Министерството на икономиката.

Продължилата няколко месеца упорита работа по законопроекта е съпътствана от множество срещи, преки и on-line контакти с експерти от службите за консултантска и техническа помощ към Европейската комисия. Те оказват изключително ценна помощ, споделяйки опита в държавите-членки на ЕС и спомагат за правилното отразяване на новите директиви в българското законодателство в областта на обществените поръчки.

Промените в изготвения от АОП проектозакон са насочени към координиране, осъвременяване и опростяване на процедурите за възлагане на обществени поръчки. Целта им е да се подобри функционирането на системата и да се постигне по-голяма ефективност, както при разходване на бюджетни средства, така и при усвояване на средствата от структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз след 2007 г.

Изготвеният проект за изменение и допълнение на ЗОП е съгласуван с представителите на Генерална дирекция "Вътрешен пазари услуги" към Европейската комисия.

На 8 декември 2005 г. Министерският съвет, на свое заседание, одобри проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки.

Работна група от АОП разработи Концепция за подобряване системата за оспорване на процедурите за възлагане на обществени поръчки, която има за цел да отстрани недостатъците на сега действащата система по оспорване и да въведе в проекта на Закона за изменение и допълнение на ЗОП изискванията на Директива 89/665 и Директива 92/13 на Европейския съюз. Концепцията е в отговор и на препоръките от мониторинговия доклад на Европейската комисия от 25.10.2005 г., относно степента на готовност на Република България за членство в Европейския съюз.

С приемането на проекта на Закон за изменение и допълнение на закона за обществените поръчки ще бъдат изпълнени поетите ангажименти в преговорите по присъединяване към ЕС, областта на обществените поръчки ще

премине на в т.нар. "зелена зона" и ще се ускори процеса на интеграция с държавите-членки на ЕС.

ДЕЙНОСТИ В ПОМОЩ НА УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ (HELP DESK)

ИЗДАВАНЕ НА МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Дейността на агенцията е насочена основно към цялостно подпомагане на участниците в процеса на възлагане на обществени поръчки. Ето защо важна част от тази дейност е изготвянето на методически указания, свързани с прилагане на законодателството в областта. Целта е оказване на методическа помощ на възложителите и кандидатите за изпълнители за точното и еднакво прилагане на нормативните актове при спазване на принципите на публичност, прозрачност, свободна и честна конкуренция и равнопоставеност на всички кандидати.

За периода 01.01.-31.12.2005 г., експертите от Агенцията по обществени поръчки са отговорили на 1113 писмени запитвания по прилагане на разпоредби от ЗОП, ППЗОП, Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки и Наредбата за реда и условията за възлагане на специални обществени поръчки. Освен тях, запитвания са получавани и по електронна поща.

Прегледът на получените писма показва, че най-многобройни са въпросите задавани от кметовете на общини, следвани от администрацията на изпълнителната власт, болничните заведения, секторните възложители. В преобладаващия брой случаи писмата съдържат повече от 3 въпроса.

В отговор на най-често задавани въпроси са изготвени методически указания, които са публикувани на интернет страницата на агенцията.

ПОДДЪРЖАНЕ НА "ГОРЕЩИ" ТЕЛЕФОННИ ЛИНИИ

От 1 март 2005 г. АОП откри две "горещи" телефонни линии в помощ на субектите, ангажирани с обществените поръчки. Информация за тези телефонни линии е публикувана в интернет страницата на агенцията. На една от телефонните линии експерти от дирекция "МАМОП" ежедневно отговарят на инцидентно възникнали въпроси при провеждане на процедури, или когато естеството на запитванията не изисква предварително проучване на случая.

В края на 2005 г. на горещата телефонна линия са регистрирани 1647 обаждания, като повечето от тях съдържат най-малко по два въпроса.

Графиката показва, че въпроси по телефона най-често задават общините, които, според статистиката от Регистъра на обществените поръчки, са и най-големите възложители.

Анализът на обажданията позволява да се определи, кои са най-проблемните текстове в нормативната уредба, които създават затруднения за възложителите на обществени поръчки.

На втората телефонна линия експерти от дирекция "Електронна база данни" дават указания за попълване на образците на обявленията за обществени поръчки, създаването на партида и уникален номер на поръчката и прилагането на Класификатора на обществените поръчки, като към 31 декември 2005 г. са регистрирани повече от 3800 обаждания.

ИЗДАВАНЕ НА НАРЪЧНИК ПО ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

През м. април 2005 г. излезе от печат "Наръчник по обществени поръчки" - официално издание на Агенцията по обществени поръчки. Наръчникът съдържа информация, необходима за практическото прилагане на законодателството в областта на обществените поръчки.

В наръчника са разгледани основните моменти по прилагане на ЗОП и подзаконовите нормативни актове, в сила от 1 октомври 2004 г. Представени са синтезирани модели за провеждане на всяка от процедурите, предвидени в законодателството по обществени поръчки.

Към наръчника са приложени както утвърдените от министъра на икономиката задължителни образци, така и допълнително разработени от Агенцията по обществени поръчки препоръчителни образци. Представена е и примерна методика за оценка на офертите. Целта е да се улеснят възложителите и кандидатите при попълване информацията, изискваща се съгласно нормативната уредба.

ОБУЧЕНИЕ НА СУБЕКТИ, АНГАЖИРАНИ В ПРОЦЕСА НА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Агенцията по обществени поръчки координира дейността, свързана с обучението на субектите на обществени поръчки. Експерти от АОП са взели участие като лектори в семинари и курсове, организирани от други институции, за разясняване на различни аспекти по прилагането на нормативната уредба. Участници в тези семинари са възложители от различни административни структури и представители на бизнеса. Проведените обучения са:

- 18 - 20 февруари 2005 г. – семинар, относно прилагането на Закона за обществените поръчки, организиран от Дирекция "Инвестиции,

- търгове и финансов контрол” на Министерство на финансите, образователен център на Главна данъчна дирекция;
- 21 февруари 2005 – среща семинар с представители от регионалната асоциация “Марица” организатори на срещата, Хасково;
  - 9 март 2005 г. - “АОП - функции и организация” - среща семинар с представители на общините, организиран от ИПАЕИ,
  - 6 април 2005 г. - “Ролята на АОП и работа с Регистъра на обществените поръчки” – организиран от ИПАЕИ;
  - 8 Април 2005 г. - “Подобряване практиката за възлагане на ОП” - организиран от АОП, ААМР и БСК;
  - 8 април 2005 г. - “Регистър за обществени поръчки” – организиран от ИПАЕИ;
  - 13 април 2005 г. – “Подобряване практиката за възлагане и изпълнение на ОП”, семинар организиран от АОП, Инициатива отворено управление, ААМР и БСК, Пловдив;
  - 13 април 2005 г. – “Ролята на АОП и работа с Регистъра на обществените поръчки” – организиран от ИПАЕИ;
  - 14 - 15 април 2005 г. – “Конференция по обществени поръчки” – организиран от Център за образование и култура “Илиев” към Американския Университет;
  - 19 - 20 април 2005 г. – “Ролята на гражданското правораздаване в новата система за ОП в България” – организиран от Национален институт по правосъдие и “Инициатива отворено управление” ААМР, София ;
  - 10 май 2005 г. – “Ролята на АОП и работа с Регистър на обществените поръчки - попълване на стандартни форми” - семинар с представители от централната администрация, организиран от ИПАЕИ;
  - 19 май 2005 г. – “Обществени поръчки, европейска интеграция и тръжни процедури” – семинар, организиран от Българо - германската стопанска асоциация, София;
  - 20 май 2005 г. - “Ролята на АОП и работа с Регистъра на обществените поръчки - попълване на стандартни форми” - семинар с представители от централната администрация, ИПАЕИ;
  - 2 юни 2005 г. – “Трета годишна среща на юристите, работещи в държавната администрация” – семинар, организиран от ИПАЕИ;
  - 8 - 10 юни 2005 г. – “Трети семинар за електронно правителство” - организиран от Координационен център за информация, комуникация и управление на технологиите”;
  - 25 - 26 юни 2005 г. – “Нови технологии в областта на инсталационните техники” – семинар, организиран от Национален инсталационен съюз;
  - 11 октомври 2005 г. - “Ролята на АОП – предизвикателства и перспективи” Среща с Американската търговска камара;
  - 28 октомври 2005 г. – “Прилагането на Закона за обществените поръчки - стъпка към единния европейски пазар” - БСК;
  - 25 ноември 2005 г. - Семинар по обществени поръчки, Пампорово;
  - 28 ноември 2005 г. - Българо-германски форум за сътрудничество с инженерни фирми от провинция Хесен, София.

ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА НА АГЕНЦИЯ ПО ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

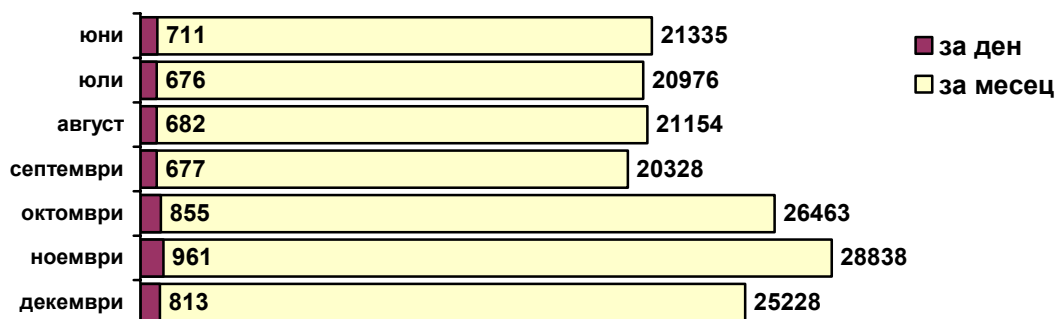
През м. юни 2005 г. Агенцията по обществени поръчки обнови своята интернет страница, в съответствие с най-новите технологии в Интернет програмирането. Дизайнът на страницата е ориентиран към постигане на по-голяма функционалност и осигуряване на удобство за потребителя. Актуализирането ѝ е ежедневно и се извършва от експертите на дирекция "Електронна база данни".

Освен достъп до Регистъра на обществените поръчки, интернет страницата на АОП предлага разнообразна и изчерпателна информация в областта на обществените поръчки – библиотека с нормативни актове, свързани с възлагането на обществени поръчки, практика по прилагане на ЗОП и НВМОП, полезни сведения за участниците в процеса на възлагане на обществените поръчки, различни видове списъци, образци на обявления, Класификатор на обществените поръчки и др.

Страницата съдържа и пълна информация за Арбитражния съд към АОП – нормативната база за устройството и дейността на съда, списък на кандидатите за арбитри и пълните текстове на решенията по разгледаните дела.

Индикатор за интереса и ползата от информацията, публикувана на страницата е големият брой регистрирани посещения. За период от 6 месеца, тя е посетена над 164 300 пъти, както от участници в процеса на възлагане – възложители, кандидати и изпълнители, така и от страна на медиите и обществеността.

Посещения на новата интернет страница на АОП по месеци, от създаването ѝ през месец юни 2005 г. до месец декември 2005 г.

МЕДИЙНА КАМПАНИЯ

През месец февруари 2005 г. на среща-семинар с представители на медиите Агенцията по обществени поръчки запозна участниците със спецификата на Закона по обществени поръчки и представи своята дейност.

През месец април се проведе мащабна медийна кампания за широко обществено представяне на законодателната уредба, дейността на АОП и разясняване на европейските изисквания и стандарти в областта на обществените поръчки.

На официална церемония, на 25 май 2005 г., агенцията представи новия Регистър на обществените поръчки.

На 17 август 2005 г. Агенцията по обществени поръчки дари на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) 39 бр.

“Наръчник по обществени поръчки”. Наръчниците са предназначени за кметовете на 39-те засегнати от наводненията общини. Целта е да се улесни местната власт при възлагане на обществени поръчки за отстраняване щетите от поройните дъждове.

РЕГИСТЪР НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ /РОП/

Много важен етап от дейността на АОП през 2005 г. е създаването и поддържането на Регистър на обществените поръчки (РОП).

Регистърът на обществените поръчки е основен инструмент за осигуряване на принципите за публичност и прозрачност в системата на обществени поръчки в България.

Съгласно разпоредбите на Закона за обществени поръчки Регистър на обществените поръчки функционира от 1 октомври 2004 г. Тъй като той представлява сложна система и включва в себе си както база от данни, така и приложен софтуер за въвеждане и визуализиране на информацията, до окончателното му техническо изработване бе използвано временно решение – т.нар. “временен Регистър”.

В началото на месец май 2005 г., след доставка и инсталиране на необходимия хардуер, започна да функционира същинският Регистър, като цялата налична информация бе прехвърлена в новата база от данни. Целият процес бе реализиран по начин, който да гарантира непрекъснатия и цялостен достъп на потребителите до данните за обществените поръчки и по никакъв начин да не затрудни тяхната работа.

РОП е изцяло съобразен със Стратегията за електронно правителство на Република България за предоставяне на качествени административни услуги на гражданите и бизнеса по електронен път. Изграден е с последната версия на една от най-мощните системи за управление на бази данни – Oracle 10g в съчетание с операционната система SuSE Linux Enterprise Server v.9 и специализиран софтуер за клъстерна работа на сървъри Oracle Real Application Cluster 10g.

Регистърът дава възможност на възложителите да изпращат информацията, предвидена за вписване он-лайн и чрез електронна поща, като използват електронен подпис. Целта е значително съкращаване на времето, необходимо за публикация и намаляване на допусканите технически грешки. На потребителите, които нямат възможност да попълват интернет-базираните форми на обявленията, се предоставя комплект от форми във формат MS Excel.

Във всички електронни форми на обявления е предвидена автоматична проверка за валидността на информацията и за коректността на попълнените задължителни полета.

Новият РОП дава възможност за два вида търсене: “бързо” и “разширено”. “Бързото” търсене се основава на четири критерия и е достъпно за всички потребители. След процес на кратка, безплатна регистрация потребителите имат достъп и до т.нар. “разширено” търсене. Предоставена е възможност за търсене по широк набор от критерии и техни комбинации – данни за възложителя, данни за обществената поръчка, данни за изпълнителя (при договорени поръчки) и информацията за документите.

Произволна комбинация от критериите за търсене може да се дефинира като шаблон и да се запомни за по-късна употреба. Това дава възможност за активиране на услугата “Електронен абонамент за информация от РОП”, при

която на посочен при регистрацията адрес на електронна поща, ежедневно се получава информация за новите данни за обществени поръчки, постъпили в РОП.

Регистърът е създаден и разработен съгласно най-новите решения в областта на информационните и комуникационните технологии с финансовата подкрепа на Американската агенция за международно развитие (ААМР).

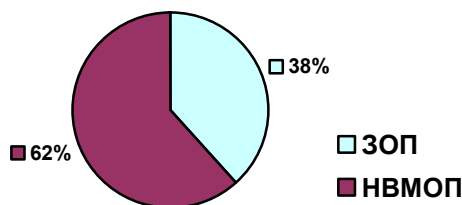
Със създаването му, за първи път в България функционира единна база данни, в която се съхранява цялата информация, свързана с възлагането на обществени поръчки.

Регистърът има съществена роля за изграждането на ясни пазарни правила, прозрачност и лоялна конкуренция, дава възможност да се правят анализи и да се взимат адекватни управленски решения.

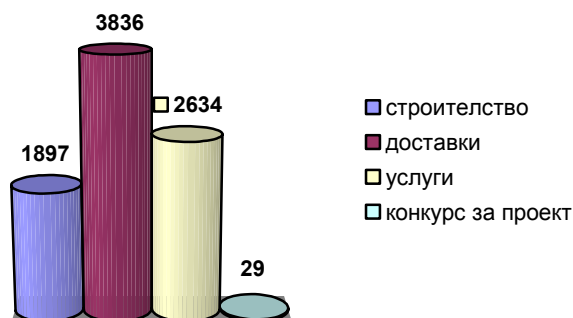
СТАТИСТИКА

През 2005 г. в Регистъра на обществените поръчки са публикувани общо 8 396 обявления

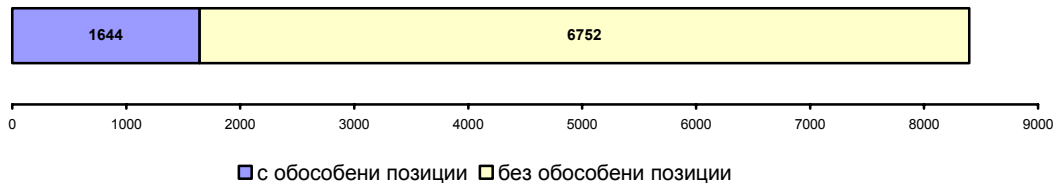
Разпределение на поръчките в зависимост от нормативния акт

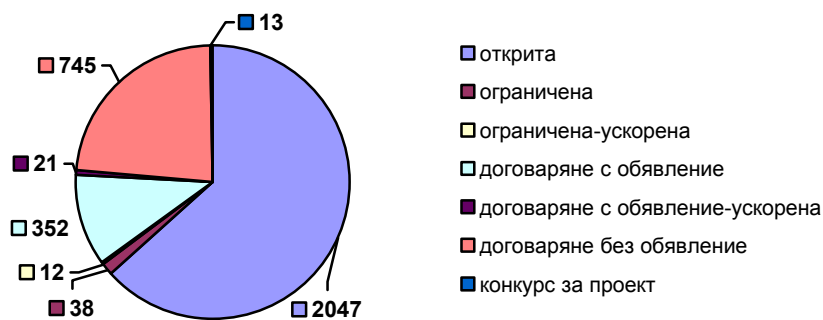
Разпределение на поръчките в зависимост от обекта

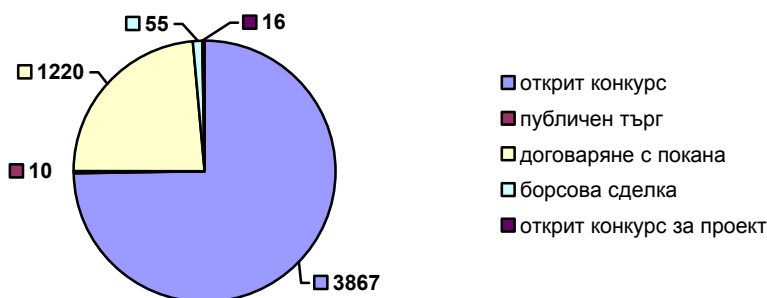
Разпределение на проведените процедури в зависимост от обособените позиции

Разпределение на проведените по Закона за обществените поръчки 3 228 процедури

Разпределение на проведените по Наредбата за възлагане на обществените поръчки 5 168 процедури

**Разпределение на публикуваните в Регистъра на обществените поръчки
общо 8396 обявления според вида на възложителя**

За отчетния период в Регистъра на обществените поръчки е публикувана информация за общо **6 115** договорени поръчки.

Общата стойност на договорените обществени поръчки, открити през 2005, е **3 329 711 198 лв.** без включен ДДС.

МОНИТОРИНГ И АНАЛИЗ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

ОДИТНИ ДОКЛАДИ

В изпълнение на една от основните си функции Агенцията по общественни поръчки извършва мониторинг и анализ на системата на общественни поръчки в страната. За целта в агенцията постъпват извлечения от одитните доклади на Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол, съдържащи констатации за допуснати нарушения в процедурите по възлагане на общественни поръчки.

През отчетния период са постъпили 35 одитни доклади. Прегледът на постъпилата информация показва, че най-многобройни са нарушенията свързани с:

- документацията за участие във връзка със законоустановените срокове за продажбата ѝ, както и при техническите спецификации;

- действията на комисията, свързани с разглеждане, оценяване и класиране на оферти, неотговарящи на предварително обявените условия, както и с неотстраняване на кандидати, при наличие на съответните законови основания;
- сключен договор за обществена поръчка - неизпращане на информация за сключването му или изпращането ѝ след определените срокове, сключване на анекси към договора и др.

СЪДЕБНА ПРАКТИКА

Агенцията събира и обобщава и практиката, свързана с оспорване решенията на възложителите. За целта възложителите ежемесечно изпращат информация, чрез попълване на образец, изготвен от агенцията и публикуван на нейната страница в интернет. Общия брой на заведените дела през отчетния период е 110.

Нормативен акт	Брой заведени дела	Влезли в сила решения
ЗОП	79	11
НВМОП	31	6

Прегледът на съдебната практика показва, че най-често се оспорват решенията на възложителите за класиране на кандидатите и избор на изпълнител.

ДЕЙНОСТИ В ЗАЩИТА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ИНТЕРЕС ПРИ ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

КОНТРОЛНИ ПРАВОМОЩИЯ

Съгласно Закона за обществените поръчки изпълнителният директор на АОП има право:

- да сезира контролните органи при констатирани нарушения;
- да предявява иск пред съда за обявяване нищожност на договори;
- да оспорва пред съд решения на възложителите при нарушения на чл.25, ал.4 от ЗОП.

Във връзка с посочените правомощия през 2005 г. в АОП са постъпили 43 сигнали и жалби за извършени нарушения при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки. В 14 от случаите АОП е упражнила правомощието си да сезира контролните органи – Сметна палата и АДВФК, за извършване на проверки. От агенцията са заведени 3 съдебни дела във връзка с процедури, открити или проведени в нарушение на ЗОП (2 бр. срещу решение на възложителя за откриване на процедура и 1 за обявяване нищожност на сключените договори).

В 10 случая е отправена препоръка към възложителя за прекратяване на процедурата, като 5 от процедурите са прекратени. За 5 от подадените сигнали АОП е установила, че твърденията за извършени нарушения са неоснователни, а за останалата част от получените сигнали проверката по преписката не е приключила.

ПРАКТИКА НА АРБИТРАЖНИЯ СЪД КЪМ АОП

През 2005г. Арбитражния съд към Агенцията по обществени поръчки е разгледал три дела:

Първото дело е прекратено, след като ищецът е оттеглил иска си. При второто дело искът на ищеца е отхвърлен като неоснователен. В третия случай делото е прекратено, поради постигнато извънсъдебно споразумение.

НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ

На проведения в Брюксел на 15 юни 2005г. Подкомитет за асоцииране, е отправена препоръка към българската страна за разработване на стратегия за оптимизиране на системата на обществените поръчки в България.

Стратегията е изготвена от междуведомствена работна група, сформирана със заповед на министъра на икономиката.

При изготвяне на стратегията са взети предвид препоръките на Европейската комисия и СИГМА, отразени в редовните им доклади за институционално развитие на Агенцията по обществени поръчки и оптимизиране на системата на обществените поръчки в страната.

На 10.11.2005 г. Министерски съвет прие Национална стратегия за развитие на секторите обществени поръчки и концесии за периода 2005 - 2007 г.

Основната стратегическа цел е осигуряване на условия за спазване на принципите за публичност, прозрачност, свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност на всички кандидати и недопускане на дискриминация при възлагането на обществени поръчки. Стратегията съдържа цели, задачи, срокове и отговорни за изпълнението институции. Основните приоритети са:

1. Усъвършенстване на нормативната база в областта на обществените поръчки и привеждането ѝ в съответствие с правната рамка на Европейския съюз;
2. Укрепване и развитие на административния капацитет;
3. Осигуряване на публичност, прозрачност и равнопоставеност на всички участници в процеса на възлагане на обществените поръчки.

В изпълнение на задачите, заложи в първата приоритетна цел е извършен преглед на националното законодателство за наличие на разпоредби възпрепятстващи прилагането на ЗОП. Изготвен е проект на ЗИДЗОП, въвеждащ принципите и правилата на Директиви 2004/17/ ЕС и 2004/18/ЕС.

В изпълнение на втората приоритетна цел от Стратегията за укрепване и развитие на административния капацитет, агенцията изготви предварителна програма за провеждане на специализирани обучения на служители, ангажирани с процеса на възлагане на обществени поръчки, от различни административни структури.

В изпълнението на задачите от третата приоритетна цел е сключен договор за разработване на новите образци на обявления за обществени поръчки и разработване на приложен софтуер за въвеждане на информация в новите форми.

СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ И ИНСТИТУЦИИ

СЪТРУДНИЧЕСТВО С "ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК"

Агенцията по обществени поръчки работи в тясно сътрудничество с "Държавен вестник". Съгласно приетите промени в Закона за Държавен вестник, от 1 май 2005 г. обявленията за обществените поръчки се публикуват в електронния бюлетин на вестника.

По – нататъшните усилия са насочени към подобряване и синхронизиране на работата на двете институции, с оглед едновременното публикуване на една и съща информация, съдържаща се в обявленията за обществени поръчки.

ТРИСТРАННО СПОРАЗУМЕНИЕ

На 19 април 2005 г. е подписано Споразумение за сътрудничество и взаимодействие между Агенция по обществени поръчки, Сметна палата и Агенция за държавен вътрешен финансов контрол.

Споразумението е сключено в изпълнение на задача 5.2.1. от оперативния план на Програмата за изпълнение на Националната стратегия за противодействие на корупцията и цели да осигури ефективен и качествен контрол в областта на обществените поръчки. Документът цели да подпомага ефективното разходване на публични средства и да осигури координация между всички контролни органи в областта на обществените поръчки.

В резултат на Споразумението за отчетния период са проведени 4 процедури по предварително съгласуване за обсъждане на сложни казуси от практиката. За всяка от тях е изготвен протокол, който съдържа съгласувано становище на трите институции.

УЧАСТИЕ В РАБОТНИ ГРУПИ

Експерти от АОР са взели участие в различни междуведомствени работни групи.

- "Държавни помощи с хоризонтална насоченост" – Министерство на финансите, Агенция за държавни вземания;
- Изменение и допълнение на Закона за концесиите;
- Работна среща за изготвяне на проект на Списък на стоки и/или услуги, чието производство или извършване се възлага чрез процедура на договаряне без обявление, по реда на чл. 90, ал.1, т.10 от ЗОП, на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания;
- Участие в Кризисния щаб, във връзка с наводненията през лятото на 2005г.

МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ СЪС СРЕДСТВА НА ЕС

ПРОЕКТ TWINING LIGHT

Агенцията по обществени поръчки (АОП), съвместно с Асоциация на общините в Дания (LGDK), приключи успешно проект по програма ФАР "Укрепване на административния капацитет на Агенцията по обществени поръчки и усъвършенстване на правната рамка в областта на обществените поръчки" (Twinning Light Project). Проектът се реализира в 3 основни компонента:

- Подобряване на правната рамка на обществените поръчки
- Развитие на административния капацитет в системата на обществените поръчки
- Усъвършенстване на Регистъра на обществените поръчки

В рамките на първия компонент са изготвени анализи на законовите и подзаконовите нормативни актове, свързани с обществените поръчки в България. Асоциация на общините в Дания осигури експертна помощ на АОП във всички области, свързани със законодателството.

По втория компонент е направена оценка на организацията на работа в АОП и връзките ѝ с други институции, анализ на нуждите от обучение и развитие на административния капацитет на агенцията за работа като "help-desk office".

В рамките на третия компонент е разработен план за подобряване на функционалните възможности на Регистъра и въвеждането на електронни обществени поръчки.

Резултат от работата на експертите по всичките компоненти от проекта са 16 доклада, съдържащи заключения и препоръки за развитието на системата на обществените поръчки в България и укрепването на административния капацитет на АОП. По време на проекта са проведени 5 семинара, с повече от 150 участници. Темите на проведените семинари са:

- "Новите директиви на ЕС в областта на ОП и датската практика. E-Procurement и статистика в областта на ОП"
- "Датският опит в управлението на Портал за ОП. Технически аспекти и използване на електронен подпис"
- "Представяне на стратегията за човешките ресурси на АОП"
- "Преглед на правната система на ЕС, включително европейското административно право"
- "Датският опит във функцията "Гише за помощ". Използване на портал за ОП, телефонна линия, писмени отговори на въпроси. Примери на специфични случаи. Обучение на служители и др."

По време на работното посещение в Дания, експерти от АОП се запознаха с работата на датски институции, свързани с обществените поръчки (министерства, агенции, организации, образователни институции и други публични институции).

Установените контакти между туининг партньорите на институционално и индивидуално ниво са предпоставка за бъдещо сътрудничество.

TWINING PROJECT PHARE 2005

Агенцията по обществени поръчки изготви предложение за туининг проект "По-нататъшно подобрене на системата за обществени поръчки в България". Целта на проекта е последващо развитие и подобряване на системата за обществени поръчки в България чрез прилагане на достиженията на правото на ЕС (Директиви 2004/17/ЕС, 2004/18/ЕС, 89/665/ЕС и 92/13/ЕС) в националното законодателство, както и техническото въвеждане на следващата фаза на електронно то възлагане на обществени поръчки.

Дейностите по проекта са организирани в 5 компонента:

- Компонент I "По-нататъшно подобряване и адаптиране на законодателството в съответствие с европейските изисквания";
- Компонент II "По-нататъшно подобряване на административния капацитет на системата на обществените поръчки";
- Компонент III "Организиране и провеждане на кампания на централно и местно ниво за запознаване със системата на обществените поръчки";
- Компонент IV "Изработване на план за действие за по-нататъшно развитие на електронната страница на агенцията и превръщането ѝ в информационен портал за обществени поръчки";
- Компонент V " Създаване на учебен център по обществени поръчки";

Във връзка с осъществяване дейността по компонент 5 се предвижда доставка на софтуер и хардуер.

Получени са четири предложения за туининг партньори по проекта (Австрия, Германия, Дания и Италия-Полша).

Избрано е предложението на Италиано-полския консорциум. На 16 декември 2005 г. е проведена първата среща между АОП и Италиано-полския консорциум за обсъждане съдържанието на туининг договора.

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ПАРТНЬОРСКИ ПРОВЕРКИ

През месец април 2005 г. Европейската комисия проведе партньорска проверка в областта на обществените поръчки в България.

Целта на тази проверка е да се получи експертно мнение за напредъка в областта на обществените поръчки в страната и да се предоставят данни за Редовния мониторингов доклад на ЕК за 2005 г.

РАБОТНИ СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЕК

- 9-12 март 2005г. - 29-та Консултативна среща за обществени поръчки и работна група по електронни обществени поръчки - Брюксел, Белгия;
- 14 - 16 юни 2005 г. – 30-то заседание на Консултативния комитет по обществени поръчки, работна група по електронни обществени поръчки и Подкомитет за асоцииране на Република България - Брюксел, Белгия;

- 2 – 3 август 2005 г.- Двустранна среща с Генерална дирекция "Вътрешен пазар и услуги" на Европейската комисия, Брюксел, Белгия;
- 24 октомври 2005 г. - Участие в двустранна среща между българските представители и Генерална дирекция "Вътрешен пазар и услуги", Брюксел.
- 17 – 18 ноември 2005г. - Двустранна среща с Генерална дирекция "Вътрешен пазар и услуги" на Европейската комисия, София.

ПРОГРАМА SIGMA

SIGMA осигурява периодична консултантска помощ на АОП при въвеждане на Европейското право в областта на обществените поръчки на национално ниво.

През 2005 г. с помощта на експертите от SIGMA изготвихме идеен проект за изграждането на нов Регистър на обществените поръчки (РОП), доклад за институционалното развитие на Агенцията по обществени поръчки и др.

През м. септември 2005 г. консултантите от SIGMA Педер Бломберг и Пьотр Горецки изготвиха доклад за реалното състояние на административния капацитет на Агенцията по обществени поръчки и анализ за съответствието между числен състав и отговорности и функции на АОП, регламентирани в законодателството.

ТАIЕХ – ЗВЕНО ЗА ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ КЪМ ЕК

Продължава постоянната помощ на ТАIЕХ за организирането и участието в семинари и работни посещения в областта на обществените поръчки, относно пълното хармонизиране на националното законодателство в областта на обществените поръчки с това на Европейския съюз.

През периода 26-30 септември 2005 г. в Полша се проведе Работно посещение, организирано от ТАIЕХ, в Организация за обществени поръчки, Варшава.

Целта бе запознаване със структурата, организацията и функциите на системата за обществени поръчки в Полша.

ПРОГРАМА IDABC

Програма IDABC е програма за обмен на данни между администрациите, бизнеса и гражданите. Програмата е съвместна инициатива на Генерална дирекция "Вътрешен пазар и услуги" и Главна дирекция "Предприятия" към Европейската комисия.

В програмата участват по двама представители от всяка страна-членка и от страните-кандидатки за пълноправно членство.

Представител на агенцията е член на работна група по електронни обществени поръчки към IDABC.

АМЕРИКАНСКА АГЕНЦИЯ ЗА МЕЖДУНАРОДНО РАЗВИТИЕ (ААМР)

През 2005 г. продължи активното сътрудничество между Агенцията по обществени поръчки и проект "Инициатива отворено управление" към ААМР. Съвместната работа бе свързана с изграждане на Регистъра на обществените поръчки, разработване на интернет страница на агенцията, организиране на обучения и семинари в страната и в чужбина.

Организацията подкрепя, включително и финансово, разработването на електронен вариант на новите обявления за обществени поръчки и на приложния софтуер на Регистъра, както и провеждането на други мероприятия.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Прегледът на дейността на Агенцията по обществени поръчки за отчетния период позволява да се направят следните по-важни изводи:

Агенцията се утвърди като специализиран орган в областта на методологията и мониторинга на обществените поръчки в страната. Възложители и участници високо ценят помощта на Агенцията в процеса на възлагане на обществени поръчки.

С изготвения проект на ЗИДЗОП в съответствие с европейските директиви е постигнат значителен напредък в областта на обществените поръчки в България. След приемането на ЗИДЗОП предстои изготвянето на подзаконовите нормативни актове - Правилникът за прилагане на Закона за обществените поръчки, Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки и Наредбата за условията и реда за възлагане на специални обществени поръчки, както и на новите образци на документи свързани с процедурите за възлагане на поръчките.

През отчетната година бе създаден съвременен Регистър на обществените поръчки, който напълно отговаря на най-добрите европейски практики и традиции в областта.

Регистърът се утвърди като основен източник на информация за обществените поръчки и осигурява надежден, безплатен и пълен достъп до обширна база от данни за целия пазар на обществените поръчки в страната. Това позволява на възложители и кандидати да търсят най-добрите възможности за усвояване на публични средства и реализиране на успешни сделки.

Използването на нови стандартизирани образци на обявления допринася за подобряване на качеството на публикуваната информация и в голяма степен подготвя възложителите за бъдещите изисквания на единния европейски пазар.

Изключително полезна е информацията, публикувана на интернет страницата на агенцията, което е видно от големия брой регистрирани посещения.

Предстои да се направи още много, особено в областта на развитието на електронните обществени поръчки и широкото използване на електронния подпис от възложители, кандидати и изпълнители в процеса на възлагане. Това би довело до оптимизиране на цялостния процес и до значително намаляване на разходите за провеждане на процедурите.

В резултат на подписаното тристранното споразумение между АОП, Сметна палата и АДВФК и изготвените съгласувани становища на трите институции, агенцията изпълни успешно своята задача за осигуряването на координация между всички контролни органи за ефективен и качествен контрол

при разходването на публични средства в областта на обществените поръчки. Това е добър пример за постигане на единна политика в дадена област, следвана от различни институции.

Доизграждането на административен капацитет, съответстващ на потребностите за изпълнението на функциите, предвидени в ЗОП бе важен елемент от цялостната дейност на агенцията през 2005 г. Проведените специализирани обучения в голяма степен повишават знанията и компетенциите на експертите от агенцията и служителите, ангажирани с процеса на възлагане на обществени поръчки в страната.

Особено полезен инструмент за оптимизиране на системата на обществените поръчки в страната е приетата от МС "Национална стратегия за развитие на секторите обществените поръчки и концесии за периода 2005-2007г."

Усилията и действията на експертите от агенцията са насочени към изпълнение на задачите и постигане на набелязаните цели от стратегията. Това ще доведе до развитие и усъвършенстване на правната и институционална рамка в областта на обществените поръчки, укрепване на административния капацитет, ще подобри бизнес климата в страната и ще създаде по-благоприятни условия за спазване на принципите, регламентирани в ЗОП.

Очаква се да нараснат ефективността при разходването на публични средства и гаранциите за макроикономическа стабилност.